

- Εποί ίά οόΠόάοά αήαίάοιόάέηΥό άέά οί αήάοέέυ δάήέάΥέέη οίο FreeBSD, ιέ ιόίΒάο έά Υ÷ ιόί οόίόόΠήέίς ούοί άέά UTF-8 υόί έάέ άέά ISO/IEC 8859-7 ΑέέέίέέΥ.

2 ΝόέιΒόάέο άέά ΑέέέίέέΥ οόέί έίίούέά οίο FreeBSD

Οόέί έίίούέά ιέ νόέιΒόάέο άοίηίΥ άΥί οόΥάέά. Οί δñπόι οόΥάέί άβίάόάέ έάοΥ οίί Βάέι δñυόι δΥίόά, άίρ οί άάΥόάñι έάέοίñιόέάΒόάέ άΥέιάά ιά οί έΥέόοιό (“shell”).

- ΝόέιΒόάέο άέά οέί δñιέάέιñέοίΥίς αήαίάοιόάέηΥ όçð έίίούέάο έάέ ιέά άίόέόόιέ÷ Βά δέçέδñιέιάβιό ιά οόίόόΠήέίς άέά ΑέέέίέέΥ.
- ΝόέιΒόάέο Υόόέ πόόά οί δάήέάΥέέη οίο έάέΥόιόδ ίά οόίόόçñΒάέέ όçί ΑέέέίέέΠ άέπόόά.

2.1 ΑέέέίέέΠ αήαίάοιόάέηΥ έάέ άίόέόόιέ÷ Βά δέçέδñιέιάβιό άέά όçί έίίούέά

Άέά ίά ιόñΥόιόιά ίά έάέάΥόιόιά έάέ ίά αήΥόιόιά ΑέέέίέέΥ ιά όçί έυάέέιόίβçόç ISO/IEC 8859-7 όόçί έίίούέά οίο FreeBSD ÷ ñάέάέυιόόά οίόέΥ÷ έόόιΥ άΥί αñ÷ άΒά: ιέά αήαίάοιόάέηΥ έάέ ιέά άίόέόόιέ÷ Βά δέçέδñιέιάβιό.

İ Giorgos Keramidas <keramida@FreeBSD.org> Υ÷ άέ οόέΥιάέ ιέά οΥόιέά αήαίάοιόάέηΥ έάέ ιέά άίόέόόιέ÷ Βά δέçέδñιέιάβιό. ΆόόΥ όά άΥί αñ÷ άΒά άάί άβίάέ ιΥñιό οίο άάόέέιΥ όόόδΠιάόιό οίο FreeBSD όç οόέάñΠ δñιό αñΥοίίόάέ άόόΥό ιέ αήαίΥό, ιόυόά έά ÷ ñάέάόόάβ ίά όά έάόάάΥόάόά άδñ οί άβέόοι. Άέά ίά έάόάάΥόάόά όά άΥί αñ÷ άΒά δñιό ÷ ñάέΥάέιόάέ έάέ ίά όά οίόιέάδΠόάόά όοίί έάόΥέέçέι έάόΥέιάι άέά οίί όγδñ οίο έΥέά αñ÷ άβιό, ιόñιάβόά ίά όñΥιάόά όέό δάñάέΥόυ άίόιέΥό:

```
# cd /usr/share/syscons/fonts
# fetch 'http://people.freebsd.org/~keramida/files/grfixed-8x16.fnt'
# cd /usr/share/syscons/keymaps
# fetch 'http://people.freebsd.org/~keramida/files/keramida.el-iso.kbd'
```

2.2 Άίάññιόίβçόç όçð ΑέέέίέέΠδ οόίόόΠήέίς οόέί έίίούέά

Άέά ίά ññβόιόιά υό δñιέάέιñέοίΥίς αήαίάοιόάέηΥ έάέ άίόέόόιέ÷ Βά δέçέδñιέιάβιό άόόΥό δñιό έάόάάΥόάιά, άñέάβ ίά άΥέιόιά όόί αñ÷ άβι /etc/rc.conf όέό δάñάέΥόυ ñόέιΒόάέό:

```
font8x16="grfixed-8x16"
keymap="keramida.el-iso"
```

Ίά άόόΥό όέό ñόέιΒόάέό, οί όγόόçιΥ ιάό έά ÷ ñçóέιιόέάβ όά αñ÷ άΒά δñιό ιυέέό έάόάάΥόάιά άδñ όçί άδñιάίç υññΥ δñιό έά ιάέέίΠόάέ. Οόί FreeBSD άά ÷ ñάέΥάάόάέ υñυό ίά έΥñιόιά άδάíάέέβίçόç άέά ιέά οΥόιέά ιέέñΠ άέέάΠ. ΙόñιΥιά άδέΥ ίά όñΥñιόιά όά ιέά έίίούέά όέό άίόιέΥό:

```
% vidcontrol -f 8x16 grfixed-8x16 < /dev/ttyv0
% kbdcontrol -l keramida.el-iso < /dev/ttyv0
```

ΆόόΥό ιέ άίόιέΥό έά υññδπόιόί άέάβίç όç οόέάñΠ όç íΥά αήαίάοιόάέηΥ έίίούέάό, έάέ όç íΥά άίόέόόιέ÷ Βά δέçέδñιέιάβιό.

2.3 ÑõèìΒóǎéò ãéá ôĩ êÝëõöïò ÷ñΠóôç

[illegible][illegible]

2.3.1 ÑõèìΒóáéò ãéá ôĩ êÝëöïò sh(1)

Άί οί εΎεοοιό θϊο ÷ ñçóείιθϊεíγíα áßíáε οί sh(1), ðñÝðáε íá áÛείòíá óοί άñ÷áßí . profile οίö εíáάñέάοίγύ íáo óεó
 áíðö ñöέßιòáóέö:

```
export LANG="el_GR.ISO8859-7"
export LC_CTYPE="el_GR.ISO8859-7"
export LC_COLLATE="el_GR.ISO8859-7"
unset LC_ALL LC_MESSAGES LC_MONETARY LC_NUMERIC LC_TIME
```

2.3.2 Ñõèìßóåéò ãéá ôĩ êÝëõöïò csh(1)

Άι οι ἐΰεοιοι διὸ ÷ ἡσούηιθιέργιά ἀβίαέ οἱ csh(1), δῆΥθαέ ίά αÜeroia óoi añ÷âBi . cshrc οἷο εἰαάνέαοιγύ ίαδ όέο
 âiPð ðòεβιόάέδ:

```
setenv LANG "C"
setenv LC_CTYPE "el_GR.ISO8859-7"
setenv LC_COLLATE "el_GR.ISO8859-7"
unsetenv LC_ALL LC_MESSAGES LC_MONETARY LC_NUMERIC LC_TIME
```

2.3.3 Ñõèìßóáéò ãéá ôï êÝëõïïò bash

Αἱ οἱ ἐΥέσοισι διὸ ÷ ἡσούειρθεῖν γὰ ἀβίαι οἱ **bash**, ὁ ΝΥθαεῖς ἰά αὔειοιᾶ ὀδοῖ ἀν÷ἀβι .bashrc οἷο εἰαάνέαοιγῖ ἰάδ οἷο
 ἀπὸ ἡσούεθραόδ:

```
export LANG="el_GR.ISO8859-7"
export LC_CTYPE="el_GR.ISO8859-7"
export LC_COLLATE="el_GR.ISO8859-7"
unset LC_ALL LC_MESSAGES LC_MONETARY LC_NUMERIC LC_TIME
```

Άδβοçð, áéáéëÛ äéá ôï **bash**, ðñÝðäé íá âÛëïrïà êáé ôèð àîðð ññèìßóáéð óóïí áñ÷âßï .inputrc ôïð òïäáñéáóïíý láð:

```
set convert-meta Off
set input-meta On
set output-meta On
```

3 Νέοι Βόαοι αέα Αεχέειο οοί αήαοέεü δαήεüέεü Xorg

Οά δέι οοίεοίΥία αήαοέεü δαήεüέεü αήαοβάο οά FreeBSD ααοβαιόαε οοί δαοοüñιά **Xorg**. Ίε νέοι βόαοι αέα οοί οοί οοί Αεχέειο οά Xorg αβιάε αίοαεβδ βαέαο ιά αοόΥδ οίο ÷ ηςοέιιθιέαβ οί δαήεüέεü Xorg εάε οά Üεεä UNIX οοόοΠιάοä (δ.÷. οά GNU/Linux).

Αñ÷έεÜ, δñÝðäé íá ñεèìβóää öì δαήεüέεü Xorg Ýöéé þóäá íá íäééÜ öüóöÜ—äéüñç éäé ÷ üñβð ÄëçíééÜ. Äéä ðëçñíöññβäð ö÷äöééÜ íä öéð ðñþäð äöðÝð ñεèìβóäéð, ääβä öì áíöβóðíé÷÷í éäöÜéäéí ööí Ää÷äéñβäéí öíö FreeBSD (http://www.FreeBSD.org/doc/el_GR.ISO8859-7/books/handbook/x11.html).

Áöíý éäöäöÝñäöä íá ñεèìβóää öä ðÜíöä äéä íá íäééÜ öì αήαοέεü δαήεüέεü Xorg, δñÝðäé íá öíðíäðβóää öéð δαήéÜöü äñäñÝð ööí äñ÷äβì /etc/x11/xorg.conf:

```
Section "InputDevice"
    Identifier "Keyboard1"
    Driver "kbd"
    Option "XkbRules" "xorg"
    Option "XkbModel" "pc105"
    Option "XkbLayout" "us,el"
    Option "XkbOptions" "grp:alt_shift_toggle"
EndSection
```

Áí ööí äñ÷äβì /etc/x11/xorg.conf ððÜñ÷äé þäç Ýía öÝöíéí öìΠιά, ïðññäβä íá öñíðíðíéβóää öì ððÜñ÷íí öìΠιά. ×ñçöéíðíéβóää öíí ÷ äñäéðβñä “#” äéä íá ö÷íééÜöäð üðíäð äñäñÝð ää èÝääöä íá èñäðβóää äðü öì äñ÷έéü “InputDevice”.

Οέιαβúοç: ÄäíééÜ, ððÜñ÷íöí öíöéÜ÷έööíí äýí äéäöñäöééÜ “InputDevice” öìΠιάöä öä Ýía ööíεöéíÝíí äñ÷äβì /etc/x11/xorg.conf: Ýía äéä öì δñíäéñéöíÝíí ðëçöðñíéüäéí éé Ýía äéä öì δñíäéñéöíÝíí öñöβéé. Ðñíöí÷Π íä èÜíäöä üðíäð öñíðíðíéβóäéð Ý÷äöä éäöÜ ííö ööí öìΠιά öì ðíβì áíäöÝñäé öì ðëçöðñíéüäéí (äöðü öçíäβíäé öì “Identifier “Keyboard1”” δαήäðÜíü).

Ìä öéð ñεèìβóäéð öíö Ý÷íöíä èÜíäé üð öþñä ääí Ý÷äé áíäñäðíéçéäβ ðëβñüð ç ÄëçíééÜ ðöíöðβñéç. Ööí FreeBSD èÜää ðñüäñäñä, äéüñä éäé öì δαήεüέéü Xorg öíö ÷ ηςοέιιθιέýíä, áíäñðÜäé äðü öéð δñÝ÷íöäð ñεèìβóäéð “locale”, äéä íá ÝÝñäé öä öé äëβóää äñöäýíöíä.

Ίé δñíäéñéöíÝííä ñεèìβóäéð locale öðíöçñβäíöí üññ öçí äéöäüäβ éäé áíÜñüöç éäéíÝíí öä ÄääéééÜ, ïðüää δñÝðäé íá äééÜäéñöíä öéð ñεèìβóäéð äöðÝð äéä íá ïðññä öì δαήεüέéü Xorg íá äñöéÝðäé öüóöÜ íä öçí ÄëçíééÜ äëβóää.

Äéä äöðüí öíí èüäñ δαήäñäðñíðíéýíä öì äñ÷äβì .xinitrc ööí èñäñéäöíü íäð. Ðéí öðäéäñéñéÝía èä δñÝðäé íá δñíöéÝöíöíä öéð δαήéÜöü äñäñÝð öä äöðü:

```
export LANG="el_GR.ISO8859-7"
export LC_CTYPE="el_GR.ISO8859-7"
export LC_COLLATE="el_GR.ISO8859-7"
```

Ðñéí íäééíβóää íá ÷ ηςοέιιθιέäβä öä ×, ääääéüäβä äðβöçð üöé Ý÷äöä öéð öüóöÜð ñεèìβóäéð locale ööí èÝéööíð öäð. þóé èä äñöýääðä ðéäáíÜ δñíäéβíäöä äðäéüñéöçð ÄëçíééÜ öä èÜðíäð äöäññäÝð. Ääβä öçí áñüöçöä ñεèìβóäéð äéä öì èÝéööíð ÷ñβöç.

Ìä äöðÝð öéð ñεèìβóäéð, öì δαήεüέéü Xorg èä íäééÜ íä öì öüöü “process environment” äéä íá öðíöçñβäé öçí ÄëçíééÜ äëβóää.

ΔιέεΎδ άόάνιιΎδ θιό όνΎ ÷ ιοί όά δάνέαΎεεΐ Xorg ιδιιΐΐΐ ίά ηόειέόόιΐΐ ιηβειΐόάδ ίέα όάένΎ άδϋ “X11 resources”. ΆόόΎ όά “resources” άβίάέ, άάίέέΎ, αάόάΎνέα άδϋ όειΎδ όçδ ιιηόβδ:

```
%ίίίίResource: ΌείΠ όιό resource
```

Ίέ όειΎδ άόόΎδ ιηβειΐόάέ όοι άη÷άβι .Xresources όιό εΐάάνέαόιΐΐ ίαδ.

Άέα όι **XTerm** έάέ άίόβόδιέ÷άδ άόάνιιΎδ όάνιáόέεΐΐ, ιδιηάβ ίά ηόειέόόάβ ç άññιáοιόάένΎ Ύόόέ πόόά ίά ÷ ηçόέιιθιέάβόάέ ίέα ίά ΆεεçίέέΠ όδιόόΠηέç, ιηβειΐόάδ όέό δάνέαΎόϋ όειΎδ όοι άη÷άβι .Xresources:

```
XTerm*font: -misc-fixed-medium-r-normal--14-130-75-75-c-70-iso8859-7
```

Όçιáβϋόç: ίάόΎ άδϋ άέέάΎδ όοι άη÷άβι .Xresources, άά ÷ ηάέΎαάόάέ άδάίάέέβιçόç όιό δάνέαΎεεΐιόιό Xorg. Άñέάβ άδθΎ ίά όñΎιιόιá όçι άίόιέΠ:

```
% xrb -merge ~/.Xresources
```

4 ΆεεçίέέΎδ άññιáοιόάένΎδ άέα όι δάνέαΎεεΐ Xorg

Όι δάνέαΎεεΐ Xorg Ύñ÷άόάέ ίά Ύίá άάόέέϋ όύιιέι άññιáοιόάένΠι όά ιιηόΠ “bitmap”. ΊάνέέΎδ άδϋ άόόΎδ Ύ÷ιόι όδιόόΠηέç άεεçίέέΠι, άβόά άέα όçι έϋάέέιθιβçόç ISO/IEC 8859-7, άβόά άέα όçι έϋάέέιθιβçόç ISO/IEC 10646 (Universal Character Set). Ίέ άάόέέΎδ bitmap άññιáοιόάένΎδ θιό άέαΎιιιόάέ ίά όι Xorg Ύ÷ιόι όοι όΎεϋό άδϋ όι ϋñΎ όιόδ όçι έϋάέέιθιβçόç, ιθϋόά ιδιηάβόά ίά όέό άññβόά άύέιέά ίά όι άñάέάβι xlsfonts(1). Άέα ίά άάβόά, άέα δάνΎάάέñιá, θιέΎδ άάόέέΎδ άññιáοιόάένΎδ όδιόόçñβειοί όçι έϋάέέιθιβçόç ISO/IEC 8859-7 ιδιηάβόά ίά ÷ ηçόέιιθιέΠόάόά όçι άίόιέΠ:

```
% xlsfonts | fgrep -i iso8859-7
```

Άίόβόδιέ÷ά, άέα ίά άññβόά θιέΎδ άññιáοιόάένΎδ όδιόόçñβειοί όçι έϋάέέιθιβçόç ISO/IEC 10646, ιθϋόά ιδιιΐΐΐ ίά ÷ ηçόέιιθιέçίΐΐ άέα όçι άδάέέϋιέόç έάέιΎιϋ ίά έϋάέέιθιβçόç UTF-8, ιδιηάβόά ίά ÷ ηçόέιιθιέΠόάόά όçι άίόιέΠ:

```
% xlsfonts | fgrep -i iso10646
```

Άέϋιç δάνέόόϋόññάδ άññιáοιόάένΎδ ίά όδιόόΠηέç άέα άδάέέϋιέόç ΆεεçίέέΠι ÷ άñάέόΠñιι ιδιηάβόά ίά άññβόά όόç όόέεΐάΠ όϋι Ports. Ç έάόçññβά x11-fonts δάνέΎ÷άέ όόέεΐΎδ άññιáοιόάένΠι ϋθϋό ίέ δάνέαΎόϋ:

- x11-fonts/bitstream-vera
- x11-fonts/dejavu
- x11-fonts/liberation-fonts-ttf
- x11-fonts/urwfonts-ttf
- x11-fonts/webfonts

Ίέάδ άόόΎδ ίέ άññιáοιόάένΎδ άβίάέ όά ιιηόΠ TrueType®. ϋόέ άαί Ύ÷ιόι όιόδ δάνέιñέόιΐΐ ίάΎΎέιθδ θιό Ύ÷ιόι ίέ άάόέέΎδ, bitmap άññιáοιόάένΎδ, έάέ ιδιιΐΐΐ ίά άδάέέιθιβίοιόι Άεεçίέέΐϋ ÷ άñάέόΠñάδ ό÷άϋι όά ιθιέΐάΠθιόά ίΎάάέϋ, ίά άñέάόΎ έέάñθιέçόέέΎ άθιόάέΎόιáόά.

Αί ÷ ης όείηδίαόά εΰδieri άδύ όά άçiiöéeP δαηέαΰέειíόά αηάάόβád áέα Xorg, üðùδ όi **GNOME** P όi **KDE**, ié TrueType αηάηiάόiόάénÝδ άδύ άόδÝδ όέδ όόέeriÝδ άáέδépiñiόi δΰñά θieiý όçi θieiúδçά άάáέéüiέόçδ όά üέáδ όέδ άόáññiÝδ όiό δαηέαΰέειíόiόi αηάάόβád. Íδύόά όβáñiόñά áíβáéáé όñi éüði íá όέδ áüέéiΰόάόá.

5 ÑõèìΒóǎéò ãéá ÄëëçíéêÛ óǎ äéÛöïñǎò ǎöǎñïïǎÝò.

Ἄέα ίά αέαάṰæɾɔɪ̯á éæ íá añṰöɾɔɪ̯á ISO/IEC 8859-7 ἌæçíééṰ ïá ðí̯ ðá̯ññááóðP éæíYñö editors/emacs éä
 ðñYðæ íá ðñíðéYóɾɔɪ̯á óðí̯ .emacs ðí̯ ëíāāñéáóí̯ý íáð óðé ñí̯ð ñðèíðóáðéð:

```
(setq unibyte-display-via-language-environment t)
(if (< emacs-major-version 22)
    (set-language-environment "Greek"))
(set-terminal-coding-system 'greek-iso-8bit)
(set-input-mode (car (current-input-mode))
                (nth 1 (current-input-mode))
                0)
```

[illegible]

```
set gfs=fixedgr
```

Ἄεά íá íαέάάΰæτoíä íäé íä äñŮötoíä äæçtéeŮ íä òì ðñüāñäíä çäèðññííëðò äæççēīāñäōßäð **mutt** èä ðñÝðäé íä ðñioéÝçtoíä öðī .mutt_{trc} ðì ðañäéŮðu èmŮðé:

```
set charset="greek"
set send_charset="US-ASCII:ISO-8859-1:ISO-8859-7:UTF-8"
```